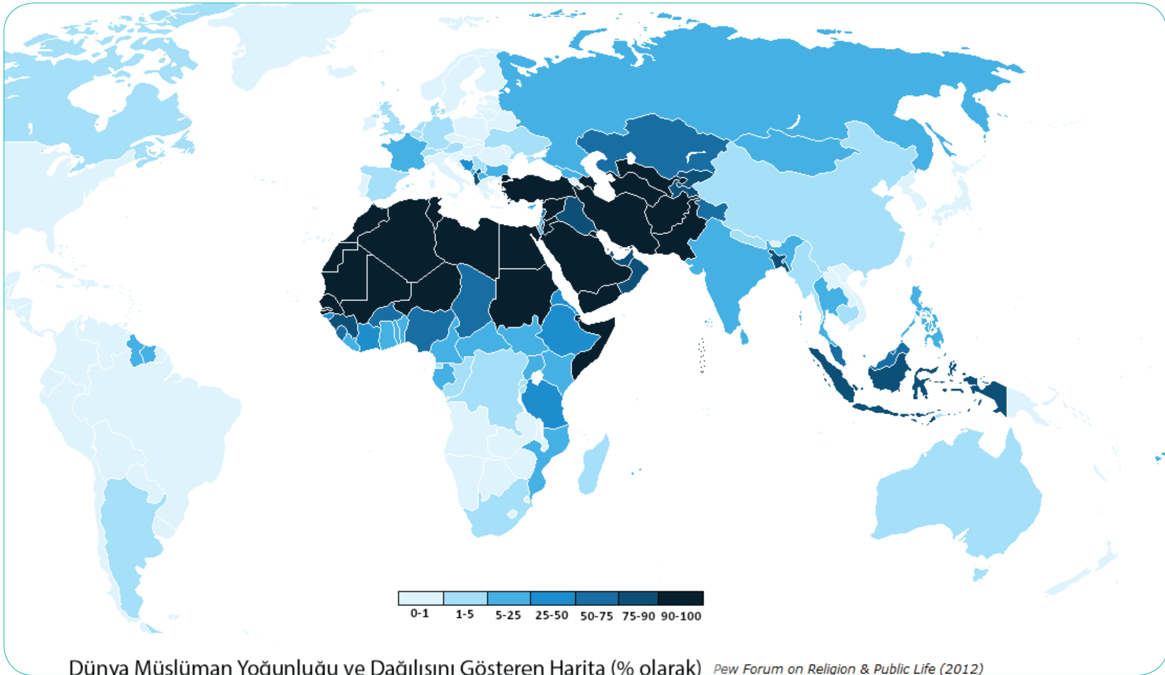
HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Toplum, cemaat, ümmet ve millet kavramlarının anlamlarını araştırınız.
2. Ensar ile muhaciri kardeş kılan antlaşmanın muhtevasını inceleyiniz.
3. Ailenizdeki yaşlılardan, kendi çocukluk ve gençlik dönemlerindeki mahalle ve komşulukla ilgili hatıralarını anlatmasını isteyiniz.
4. Kapitalist ekonomik sistemin özelliklerini araştırınız.

1. İSLAM VE TOPLUM

İnsanlar toplum hâlinde yaşarlar. Çeşitli sosyal gruplardan oluşan toplumda fertler, hayatın akışı içinde birbirleriyle münasebetler kurar. Din, insanlara ideal toplum düzeni vaat eder.[1] İslamiyet, sosyal hayatın tanziminde ilkeleri ve kurumlarıyla doğru yolu gösteren son ilahi dindir.[2] Kur'an-ı Kerim, peygamberlerin insanları dine davet etmelerini, toplumu birliğe davet etmekle özdeş sayar.[3] İslamiyet'in öngördüğü sosyal düzende; **eşref-i mahlukat** olan insanın maddi ve manevi varlığının korunması, kabiliyetini geliştirebileceği ortamın hazırlanması, toplumun huzur ve barış içinde yaşaması amaçlanır.

Dünya Müslüman Yoğunluğu ve Dağılısını Gösteren Harita (% olarak) *Pew Forum on Religion & Public Life (2012)*

İslam toplumu peygamberlerin toplum hayatının düzenlenmesine yönelik faaliyetleri neticesinde meydana gelmiştir. Hz. Muhammed (s.a.v.), kadınların, zayıfların ve kölelerin insan yerine konmadığı, güven ve adaletin zayıf olduğu bir topluma gönderilmişti.[4] O, gönderildiği toplumu cahiliye adetlerinden arındırarak İslam inancı üzerinde birleştirdi. Mü'minleri kardeş

1 bk. Şûra suresi, 13. ayet.
2 bk. Fatiha suresi, 5. ayet.
3 bk. Bakara suresi, 186. ayet; Furkan suresi, 144. ayet; Nahl suresi, 125. ayet.
4 İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 20, 22.

ilan etti. Üstünlüğün kabile, ırk ve toplumsal statüde olmadığını bildirdi. Hz. Âdem'den (a.s.) itibaren peygamberlerin öncüsü olduğu toplum modeli, **asr-ı saadette** mükemmel şeklini alarak İslam toplumuna dönüşmüştür.

İslam toplumu güce, zulme ve zevke dayanan toplum yapılarından farklıdır. İslam toplumunda Müslümanlar ve diğer inanç mensupları, ibadet, çalışma, sanat, eğitim gibi gündelik faaliyetlerini rahatça sürdürebilir. İslam toplumu, tevhid, barış ve hürriyet ilkelerine dayanan erdemli bir toplumdur. Kur'an'ın ifadesiyle, İslam toplumu fertleri birbirine kenetlenmiş tek vücut gibidir.[5]

İslamiyetin insanı yüceltmesiyle oluşan toplum, İslam Kültür ve Medeniyetini inkişaf ettirmiştir.[6] İslamiyet'in geniş coğrafyalara yayılmasıyla İslam toplumunun bünyesi etnik yapı ve inanç yönünden çeşitlenmiştir. Müslümanlar farklı kültür ve medeniyetlerle karşılaşmayı, beşerî bir zenginlik olarak değerlendirmiştir. Müslüman, Yahudi, Hristiyan, Arap, Türk, Acem, hür, mevali, köle, zengin, fakir, kuvvetli, zayıf, kadın, erkek, genç ve ihtiyar gibi farklı sosyolojik gruplardan oluşan toplumda herkese adil davranılmıştır.

İslam toplumu ortak idealler etrafında bir araya gelir.

5 bk. Saff suresi, 4. ayet.
6 İlhan Kutluer, "İnsan," DİA, C 22, s. 322.